

UPSC CSE 2020 MAINS PAPER A JANUARY 16, 2021 SINDHI (ARABIC) COMPULSORY LANGUAGE QUESTION PAPER

سنڌي / **SINDHI**

(عربي لپي) / **(ARABIC)**

(لازمي) / **(COMPULSORY)**

دقت - 3 - عڪ -

Time Allowed : Three Hours

ڪل مارڪون 300

Maximum Marks : 300

مضوري هدايتون

- مضوري عربي سوال جا جواب لکڻ مٿان پهرين هيٺين سڌن هدايتون بيان سان پڙهيو.
- سڀني سوال ڪرڻ ضروري آهن.
- لکڻڪ سوال جي سامهون مارڪون لکيل آهن.
- جماد: ساڳي عربي لپي ۾ لکڻا آهن. جيڪڏهن ڪنهن سوال تي سوال لاءِ ٻي خاصايت آهي ته انجو سڌو ذڪر وڃي.
- ڪنهن سوال ۾ اڪثر جي سيمالهي تي ان جي سڌن ۾ لکي جواب ڏنو وڃي. ڪنهن سوال جا جواب گهريل لفظن سان نڌو يا وڌو هوند، مارڪون ڪهڙي ڪهڙي ٿيون.
- سوالن سان گڏ ڏنل جوابي عاين ۾ ڪو حصو يا ٻيجهه خالي ڇڏيل آهي ته ان جي ڪراس ڪيو وڃي.

QUESTION PAPER SPECIFIC INSTRUCTIONS

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

All questions are to be attempted.

The number of marks carried by a question / part is indicated against it.

*Answers must be written in **SINDHI (Arabic script)** unless otherwise directed in the question.*

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to and if answered in much longer or shorter than the prescribed length, marks may be deducted.

Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

1Q. لھيٺين مان ڪنھن بہ مک وڌيڪ ٽي اٽل 60 لھڻن ۾ مضمون لکو.

100

- (a) ھندستان ۾ صحت برقرار رکڻ جو نظام.
- (b) ھندستان ۾ مادر ايڪٽ²⁰²⁰ جي ضرورت.
- (c) نيشنل انڊيوڪيشن پاليسي 2020 جي للڪار
- (d) موجوده دور ۾ آڊيٽيفيشل انٽيليجنس جو استعمال

2Q. ليک ڏنل ٽڪرو ڌيان سان پڙھو ۽ پوءِ ان جي ھيٺ ڏنل سوالن جا جواب پنھنجي ٻولي ۾ ھن ۾ ھن ۾ تڙ لھڻن ۾ لکو.

12×5=60

زندگي ۾ ماحوليات جو ھڪ ٻئي سان ناتو آھي. سڀني جيون جي زندگي انھن جي ماحوليات جي اُپڻ لھندي آھي. اسان جي تن-من جي ڇنڀا طاقت سمور ٿي ۽ ھاڻي ٿيڪن اُن سموري ماحوليات سان بي ڪنٽرول ٿيندي آھي. اُن سان ۽ وڌندي آھي ۽ اُن جو وعاس ٿيندو آھي. اسڪرپي زندگي ۽ ماحوليت ھڪ ٻئي سان ايترا ھل ٿيل آھن جو پنھنجن جي ڳڏيل ھستي ٿمار ضروري آھي.

ماحوليت اسان جو رڪشا ڪوچ آهي. جيڪو قدرت
 وٽان اسان کي وراهست ۾ مليو آهي. هيءُ اسان سڀني جو
 پالڪو آهي، جيونڌاڙ آهي. ماحوليت قدرت جي دين
 آهي. هيءُ دريءَ جهڙي جهنگل جبلت ددين نالن، ريگستانن
 ميدانن ۽ گاهه جي جهنگلن ۽ ڳوٺن ۾ پکين، حاف
 جل سان ڀريل جهيلن، ۽ تلاوت سان ڀريل آهي. تن تي وندر
 ٿڌي ۽ گند هوا، ۽ هلندي ۽ اُڀرندي وڃندي ڪر ۽
 دري ۽ ٻي وسيل انسانن جي وچ ۾ ۽ ڪن جي لاءِ
 هڪ سنڀال ماحوليت جو نڙا ڪن ٿا. پر ماحوليت جو هيءُ
 قدرتي سنڀال تيز رفتار سان بگڙندو ٿو وڃي. عجب ۽ ڀڃندو
 آهي ته انسان تن دري ۽ ٻي انسان سڏن ٿا جو انڌا ڏنڌ
 استعمال ٿو ڪري، هو قدرت جي وردن کي اهڙي ۽ طرح
 پنهنجي ضمير جي ابتڙ استعمال ٿو ڪري. انڪري سمورو
 قدرتي ڍانچو بگڙي ويو آهي. هاڻي دري ۽ ٻي اهو

ديهن پري نٿو لڳي جڏهن تڏي تي لفظا ڏين ٿا
پراڻو پڳم واپس موٽي يا ڏروڻ تي ڄميل برڻ جي موٽي
تڪم جي پگھلڻ سان سمنڊ جوت خوفناڪ لهرون ٽنگن
مھنگلڪن - جبلن ۽ ڇيو جهٽن کي ڳڙ ڪائي ڇڏي.

۱. ماڻھو آهي ته ماحوليت کي خراب ڪرڻ

واڌيون سموريون آپڊاٽون امان هوند پيدا ڪيون آهن.

اسان هوند قدرت جو سنڌلن بگاڙي رهيا آهيون. ان مسئلن
سان تڏي لھو، جل ۽ آوازي غلاظت پيدا ڪيون ٿا.

ماحوليت غلاظت سان ڦٽڻ جون بيماريون، دل ۽ پيٽ
جون بيماريون پيدا ٿي رهيون آهن. اسان سڀ ڄاڻون ٿا ته

تڏي تي زندگي قدرتي سنڌلن سان پلي ٿي سگهي آهي.

تڏي ساوڪ سان ڍڪجي نه وڃي انڪري گالهه ڪاٺي وارا
جانور وڌيڪ وڌندا. گالهه ڪاٺي وارن جانورن جي تعداد

تي ڪنٽرول ڪرڻ لاءِ نفسيڪ جانور به هئا. انهن تشخيص
جو نسبت سنڌالٽ، ڪنٽرول ۾ هو. ماڻهي زماني ۾ ماڻهي
ايجاد ۽ اڏيوگن، دندن جي وعاس ۽ مٿيلو مان
گڏ آدمشماري جو به بيان وسفوت ٿيو آهي.

- (a) 'زندگي ۽ ماحوليت جو هڪ ٻئي سان ناتو آهي'
12 ان ڳالهه کي سمجهايو.
- (b) ماحوليت ۽ قدرت جو پاڻ ۾ ڪهڙو ناتو آهي ؟
12
- (c) قدرت سنڌالٽ ماحوليت کي ڪيئن ٺاهيندي آهي ؟
12
- (d) ماحوليت جي اسٽيلن سان امان جي زندگي ۾
12 ڪهڙا نقصان ٿي سگهيا آهن ؟
- (e) ماحوليت - غلطي امان جي زندگي ۾ ڪهڙيون
12 ڪهڙيون بيماريون پيدا ٿين ٿيون ؟

3Q

لعين ٿڌل ٽڪري جو سارُ اُٿي ۽ ڇي اٿل ملڪ
ڀاڱي ٿي محبي ۾ لکو. انهيءَ ٽڪري جو سِر لکڻ
جي ضرورت نه آهي.

60

ڀارت جي ايڪتا ۽ آزادي لکڻي تصوير
جا به پھلو آھت. اڳر اسانجي ايڪتالھتت مان نڪرندي
آھي تہ آزادي بہ دروازو کولي ٻاھر نڪري ويدي. ان لاءِ
سڀني ڀارتواسين جو اھو خرچي آھي تہ ايمانداري ۽
سان قومي ايڪتا جي حفاظت ڪريون. ديش پنھنجي
ڀاڱي مسئلن کان بہ وڌو ۽ وڌال آھي. ايڪتاجي
حفاظت لاءِ اسان کي ايمان سلھڻو پوي تہ اھو بہ سلھبي.
ايڪتاجي حفاظت لاءِ اسان کي انيا سلھڻو پوي تہ
ان کي بہ سلھنداسين. اھوسيے ان لاءِ سلھڻو آھي تہ
ڀارت جي ايڪتا مضبوط ٿيندي ۽ اسانجو ايمان ڪوئي
بہ نہ ڪري سگھندو. تڏھن ديش جو ھڪ حصو ڪنھن
ٻئي حصي سان انيا ڪرڻ پلجي ويندو. اڄ اسانجي
مالي حالت مضبوط آھي تہ اسانجا جھڳڙ اب ختم ٿيندا.

جيڪڏهن آهي جهڙا رهندا به ته انهن ۾ ڪٽرپڙ نه رهندو.
هو جو خوشحالي انسان جي سوچي کي متاثر ڪندي آهي.

ايڪتا جي حفاظت سان گڏوگڏ اسانجو

ٻيو فرض آهي ته اسان پاڪستان جي اُن ردي کي سڌاڻ
جي ڪوشش ڪيون جنهن کي ساعار ڪرڻ لاءِ آزاد ٿيو آهي.

پاڪستان جي آزاديءَ کي پورا 73 سال ٿي چڪا آهن پر اسان

کي اڃا به نيوت منزلون طئي ڪرڻيون آهن. آزادي

صرف روٽيءَ جو ٻيو نالو نه آهي. آزادي صرف عارخاني کي

ٺاهڻ جي تابليت نه آهي. آزاديءَ جي اعليٰ مهلي آسمان جي

اُها آزاديءَ دماغ جي آها معنيٰ آهي جڏهن سڀ ملڪ پنهنجي

شخصيت کي پوري طرح سان ظاهر ڪري. جيڪڏهن ڪوئي

انسان بکيو آهي ته ان جي سامهون فيلڊسومني رٿي پائڻ

ڏيڻ اڃا به آهي. پاڪستان ڪو نئون ملڪ نه آهي. جنهن

پاڻ ۾ ان جي ثقافت جو وعاس ٿيو آهي. اُها وڻ جي

سڀني کان قديم پاڻ آهي. جيڪو گرنٽ پاڪستان جي ثقافت

جو آدي گرنٽ سمجهيو ويندو آهي اهو سموري انسانيت

جو قديم گرنٽ آهي. انيڪ وديشي هملن کان پوءِ به

پا رت پنهنجي شاعري کان صنعت موريٽي لار تيار
 نه آهي. نئين اديوگڪ ۽ سائنسي سڀيتا به انهي
 پراڻي ادب جو پريم ڪسي نه سگهندي. سڀي صرف اهو نه
 آهي جيڪو پوين اداڪاري سوسائٽي کان اسان جي سامهون
 پري ٿيو ويو آهي. پر ان گيلڪ جو به گهڻو حصو سڀي آهي
 جيڪو پوين جڳم شعراءِ ورهين ۾ ٿيو آهي. ڀارت کي اهو
 نئون سڀي به ڪپي جيڪو دنياوي سڪن لار به معنيٰ ۽ قديم
 ڌماڪي جو به سڀي ڪپي. دنياوي سڪن جي لار اجتماعي پٽن
 ڪرڻ کي پاڻ سمجهندو آهي.

جذبت کان سائنس جو دعاس ٿيو آهي سنڌاڻي
 گهڻي ديشن ۾ اولهلي دد سارايو آهي ۽ نڙمان حال ڪٿيو
 آهي. صرف ڀارت يعني الهرو ديش آهي جتي ماضي اڄ به
 جنگ عري ڪريو آهي. اهو سنگرام ڀارت ۾ لمبي عرصي
 کان هلي ڪريو آهي. پر ڀارت جو ماضي نه اڄ غلط آهي نه
 ڪمزور. ڀارت جو ماضي سدائين حال کي گڏ ڪري
 مستقبل ڏانھن وڌي ڪريو آهي. اڄ به اهو پنهنجي
 ڌاڻم نڙي اڳرو آهي. ڌاڻم ڪرڻ ۽ وڌيڪ ڌاڻم ۽

ادوند ئي سڀئي معايش ماڻهيءَ جا پير وڌا ٿيا.
 ئي حال کي سمجهڻ مستقبل طرف وڌڻ جي سکيا ڏيئي
 ويا آهن. معاشي گمانڌي سڀ کان پهريون ماڻهيءَ جو
 آواز ٿيو. اڃا به وڻوڀا پادي به ماڻهيءَ جي نظر سان
 حال، مستقبل کي ڏسي نٿو ڏسڻ. رويني ٽيگور
 به جديديت جو حامي نٿو ٿي ۽ پراچين جو سڀ کان
 وڏو پير وڌا ٿيو. اڄ به اسان ماڻهيءَ کي ڇڏيو نٿو آهي
 ماڻهي اسان جي سڀ کان وڏي مورچي آهي.

(لفظن 540)

20

4Q. لعين ٿڌنل ٽڪري جو انگريزيءَ ۾ ترجمو ڪريو.

ئي؟ زندگيءَ جو سڀ آهي ته ملڪ وقت
 نوان ماڻهون ٿي نه ٿيا ته توهانجو پير گپ ۾ ڇڪڻي ۾
 وڃي سگهي ٿو. اها چوڻي سائنس جي وڌندڙ قدم ٿي به
 سڀ لاکو ٿئي ٿي. جيڪڏهن اسان ان جو پرڳڻو انسان
 جي پلائيءَ ۾ وڌاري لڳايون ته سائنس اسان لڳ

دڌا دڌا وٽاڻڻاري اولاءِ انهيءَ نتيجي آڻن.

جيڪڏهن انسان پنهنجي سُخمي سوانثن کي ڇڏي
سڀني جي ڀلائيءَ جي خيال کان ساڻس جي وڌندڙ
قدمن جو استعمال ڪري ته ان ۾ ڪو شڪ نه آهي ته
اهي قدم انسان جي نرميءَ لاءِ منگلڪاري سڏائيندا.

20 .5Q لعیب ڈانڈ شرجو سنڈی، م ترهجو کریو .

One of India's greatest musicians was M.S. Subbulakshmi, affectionately known to most people as 'MS'. Her singing brought joy to millions of people not only in all parts of our country, but in other countries around the world as well. In October 1966, MS was invited to sing in the great hall of the General Assembly of the United Nations in New York, while representatives of all the member countries listened. This was one of the greatest honours ever given to any musician. For several hours MS kept that international audience spellbound with the beauty of her voice and her style of singing; when the concert was over, the entire audience stood up and clapped as a sign of their appreciation of not only the singer but of the great music that she had carried with her from an ancient land. India could not have had a better ambassador. MS was the first musician ever to be awarded the 'Bharat Ratna', India's highest civilian honour. She was the first Indian musician to receive the Ramon Magsaysay Award in 1974 with the citation reading "exacting purists acknowledge Shrimati M.S. Subbulakshmi as the leading exponent of classical and semi-classical songs in the Carnatic tradition of South India".

6Q. (a) ھيٺ ڏنل پٺاڻت جي معنيٰ لکي ھيٺان ۾ ڪم آڻيڻو. $2 \times 5 = 10$

(i) ڪٽت پريءَ ۾ ڪٽت پاڇر ۾ 2

(ii) ڪٽي چور سڃا، ڪٽي ڍور سڃا. 2

(iii) عزيز جي جو، جڳ جي پاڇاڻي. 2

(iv) پاڙاڻي پوتي ڪنھن نه ڏوٽي. 2

(v) جھڙا ڪانگهه تھڙا ٻيا. 2

(b) ھيٺ ڏنل صاڌرت جي معنيٰ لکي آھي ھملي ۾ ڪتب آڻيڻو. $2 \times 5 = 10$

(i) چوھ ڇنڊڻ 2

(ii) وڻ گھوڙو نه ٻڌڻ 2

(iii) ٻيٽ مان پير گھرڻ 2

(iv) ٻوٽو ٻاڌڻ 2

(v) ٻاھ ٻاڌڻ 2

$2 \times 5 = 10$

(c) لھيٺ ڏنل اکرت جي اسم تصنيف ۾ بدلايو.

2	(i) ڪتاب
2	(ii) ڍيڳ
2	(iii) پاڻي
2	(iv) پٽ
2	(v) گلاس

$2 \times 5 = 10$

(d) لھيٺ لفظ جا خد لکو.

2	(i) چانڊوڪي
2	(ii) جس
2	(iii) مدعا
2	(iv) جديد
2	(v) الم

